

Bestämmelser för freestyle

Gäller från 2011-01-01 t o m 2013-12-31

1. Inledning

Freestyle är en hundsport som ger föraren möjlighet att visa fritt utformade lydndsprogram till musik. Sporten ger tillfälle att ta tillvara individuella egenskaper hos hunden och visa resultat av positiv hundträning med träningsglädje, kontakt, lyhördhet och samarbete i fokus. En grundtanke är att freestyle ska vara roligt både för förare och hund.

Freestyle är en publiksport där programmen som visas ska vara tilltalande för åskådaren. Såväl ekipagets skicklighet som förmåga att fånga åskådarnas intresse är därför av vikt.

I freestyle sker både kvalitetsbedömning för meritering och tävling i konkurrens för inbördes placering. Meritering av hund sker i form av certifikat och titlar vilka erövrar på basis av uppnådda poäng, oavsett placering i relation till andra tävlande. Samtidigt sker en rangordning vid varje tävling efter uppnådda poäng där vinnare utses.

I freestyle finns två tävlingsgrenar: freestyle och heelwork to music (HtM). Freestyleklassen har mycket få restriktioner vad gäller programmets utformning. HtM-klassen innehåller tio fasta fotpositioner, programmet ska vara uppbyggt kring^[0] en eller flera av dessa.

Bestämmelserna för freestyle redovisas här i avsnitten 2-7. Avsnittet 2 utgörs av SKKs allmänna bestämmelser för tävlingar och prov. Dessa bestämmelser gäller generellt för alla prov- och tävlingsformer inom SKK.

2. Allmänna bestämmelser för prov, tävlingar och utställningar

Sammanförandet av hundar till utställningar, prov och tävlingar ställer krav på såväl arrangör som ägare/förare av hund för att kunna upprätthålla ett gott skydd mot smittsamma sjukdomar och skador på människor, den egna hunden och andra djur.

Hundens välfärd har alltid högsta prioritet på samtliga arrangemang inom SKK-organisationen. Det är också viktigt att resultatet av bedömningen inte påverkas av otillbörliga förhållanden. Det åligger deltagare att handla eller uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer samt att på prov, utställning eller tävling inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.

Samtliga hundar ska ställas till förfogande för de undersökningar och de provtagningar som kan föranledas av kontroll av doping och andra otillbörliga förhållanden. När veterinärintyg åberopas för en hund ska detta vara utfärdat på av SKK godkänd blankett, (se exempelvis F145 Sveriges Veterinärförbund eller motsvarande). Uppgifter som ska finnas med för att intyget ska accepteras är: ras, registrerat namn, registreringsnummer, ID-nummer, beskrivning av skada, om den är förvärvad, vad ingreppet avser, åtgärd, anledning till åtgärd och om kroppsdel avlägsnats kommentera dess utseende. Intyg i original ska alltid medtas vid utställning. Arrangör äger rätt att kopiera veterinärintyg.

Hund som under de senaste sex månaderna före utställning, prov eller tävling ägts av person som av SKKs Disciplinnämnd utslutits eller ålagts förbud att anmäla, föra eller låta framföra hund vid utställning, prov eller tävling, får inte delta. Resultat tilldelade i officiell klass registreras hos SKK. Endast registrerad hund kan tilldelas championat.

2.1 Vaccinationer

Deltagande utländska hundar ska vara införda till Sverige i enlighet med svenska införselbestämmelser för hund avseende rabiesvaccination och avmaskning gentemot bandmask (*Echinococos*).

Deltagande hund ska vara vaccinerad mot valpsjuka enligt följande:

- Hund **under** *ett (1) års* ålder: vid **lägst** *tio (10) veckors* ålder.
- Hund **över** *ett (1) års* ålder: Hund ska vara vaccinerad vid **lägst** *tio (10) månaders* ålder och inte vara utförd för mer än *fyra (4) år* sedan.
- Förstagångsvaccination ska vara gjord **minst** *fjorton (14) dagar* **före** prov-, tävlings- och/eller utställningsdagen.

Kontroll av att gällande införsel- och vaccinationsbestämmelser följts kan förekomma. Vidare rekommenderar SKK att deltagande hundar dessutom är vaccinerade mot parvovirusinfektion och parainfluensa (kennelhosta).

2.2 ID-märkning

Hund ska vara ID-märkt för att få delta på officiell utställning, officiellt prov eller tävling (gäller även blandras och oregistrerad hund).

ID-märkningen kan ske genom tatuering eller genom implantat av microchip som uppfyller ISO-standard 11784 och 11785.

Specialklubb äger rätt att bestämma att endast tatuering ska gälla vid klubbens arrangemang.

Deltagare som tillhandahåller egen avläsare äger rätt att delta med microchipmärkt hund oavsett om arrangören beslutat om tatuering.

Vid utställning anordnad av SKKs centralstyrelse eller SKK/länsklubb är arrangören skyldig att tillhandahålla avläsare.

Kontroll av ID-märkning kan ske genom stickprov.

2.3 Ansvar

Hundägare eller dennes ombud står under pågående utställning, prov eller tävling under det ansvar som följer av *lagen om tillsyn över hundar och katter*.

Utställare, prov- eller tävlingsdeltagare svarar för att hunden hålls på ett sådant sätt att den inte kan tillfoga sig själv eller andra skada. Förvaring i bil får under inga omständigheter ske under sådana förhållanden att hunden kan ta skada.

Arrangerande klubb fritar sig och sina funktionärer från allt ansvar för skada eller förlust som kan uppstå för hundägare i samband med utställning, prov eller tävling. Detsamma gäller skada som förorsakats av hund under pågående utställning, prov eller tävling om skadan inte bevisligen varit en följd av uppenbart bristande arrangemang.

Aga av hund är förbjuden.

2.4 Force majeure

Arrangören är inte skyldig att återbetala anmälningsavgiften om arrangemanget blivit inställt på grund av force majeure. SKK eller medlemsorganisation svarar inte för skador eller direkta eller indirekta kostnader som orsakats på grund av icke genomfört evenemang. Inte heller förtroendevald, tjänsteman eller funktionär inom SKK eller medlemsorganisation som fattat beslut om sådant evenemang, svarar för skador eller direkta eller indirekta kostnader.

2.5 Oacceptabelt beteende

Hundar som under utställning, prov, tävling eller klubborganiserad aktivitet uppvisar ett oacceptabelt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot människor och/eller andra hundar kan avvisas från området.

Särskild rapporteringskyldighet för domare och funktionärer

Tjänstgörande domare och funktionär är skyldig att på särskild blankett, skriftligen till SKK rapportera då hund under utställning, prov, tävling eller klubborganiserad aktivitet visat oacceptabelt beteende enligt ovan. Det åligger arrangören att tillse att blanketten finns tillgänglig vid arrangemanget.

Exempel på funktionär är: bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör samt figurant vid prov.

2.6 Hinder för deltagande i utställningar, prov och tävlingar

Mentalitet

Hund som vid tre (3) tillfällen tilldelats Disqualified eller 0 pris med hänvisning till mentaliteten, äger inte rätt att delta.

Smittsam sjukdom

Hund som har en smittsam sjukdom eller ohyra får inte delta.

Hund får inte delta som under den senaste månaden har haft eller misstänkts ha haft valpsjuka, parvovirusinfektion eller kennelhosta, eller som under den senaste månaden vistats tillsammans med hund som då var sjuk i någon av dessa sjukdomar.

Hund får inte delta tidigare än 2 månader efter avslutad karantänsvistelse.

Dräktig tik och valptik

Dräktig tik får inte delta i prov, utställning eller tävling 30 dagar före valpning, beräknat från 63 dagar efter första parningen, och får inte heller delta förrän 75 dagar efter valpning oavsett resultatet av valpningen.

Valpar

Valpar under 4 månaders ålder får inte delta på prov, tävling eller utställning och inte heller införas på området.

Hundar födda före 2008-01-01

Öronkupering

Öronkuperad hund född i Sverige eller i annat land där öronkuperingsförbud råder får inte delta. Öronkuperad hund fallen undan dansk-, finsk-, norsk- eller svenskägd tik får inte heller delta. Öronkuperad hund född före 2008-01-01 i land där öronkupering är tillåten får delta.

Svanskupering

Svanskuperad hund får delta endast under förutsättning att den uppfyller någon av följande förutsättningar;

- är född i annat land än Sverige och Norge, inte fallen undan svensk- eller norskägd tik och kuperingen då den företogs var tillåten i hundens födelseland.
- är född i Sverige mellan 1993-01-01 och 2007-12-31 och kuperingen utförts av veterinärmedicinska skäl för att avhjälpa en efter födseln förvärvad skada, samt att intyg i enlighet med vad som anges i inledningen till allmänna bestämmelser, kan uppvisas i original såväl vid arrangemanget som senare.

Svanskuperade hundar av raserna dobermann eller rottweiler födda före 2008-01-01 i land där kuperingsförbud råder, får inte delta oavsett orsaken till kuperingen. Observera att detta inte gäller för "Mentalbeskrivning Hund".

Hundar födda 2008-01-01 eller senare

Vid Svenska Kennelklubbens fullmäktige har beslut fattats om vad som gäller vid prov, tävlingar och utställning för hundar födda 2008-01-01 eller senare och som är kuperade eller födda utan naturligt hellång svans (t.ex. stubbsvans).

Vid prov, tävling eller mentalbeskrivning gäller

Svans- eller öronkuperade hundar födda 2008-01-01 eller senare äger rätt att delta på prov, tävling eller mentalbeskrivning under förutsättning att de är födda i land där kupering var tillåten när den företogs. Hundar som har svanskuperats av veterinärmedicinska skäl eller som inte är födda med naturligt hellång svans, äger också rätt att delta på prov, tävling eller mentalbeskrivning.

Generalklausul och dispensmöjlighet

Hund som förts ut ur Sverige och som blivit öronkuperad eller svanskuperad eller fått annan i Sverige otillåten åtgärd vidtagen, får efter återinförsel till Sverige inte delta. Detta gäller även valpar undan tik som förts ut ur Sverige, om valparna fötts inom ett år från dagen för utförseln av tiken.

Från denna bestämmelse kan SKKs centralstyrelse medge undantag om det klart framgår att utförseln inte skett för att kringgå bestämmelserna om hinder för deltagande, eller om synnerliga skäl föreligger.

2.7 Doping och andra otillbörliga förhållanden

Deltagande hund får inte vara skadad eller sjuk. Den får inte heller vara påverkad på otillbörligt sätt, det vill säga den får inte vara utsatt för åtgärd som otillbörligt kan påverka utseende, prestation, reaktion eller yttring av skada eller sjukdom.

Detaljerade regler för vilka behandlingar och åtgärder som är otillåtna återfinns i *Nationellt dopingreglemente för hund*. Här finns också regler för dispensansökan.

Det åligger den som är ansvarig för hunden att vid behandling eller annan åtgärd förvissa sig om vad detta kan innebära i fråga om hundens rätt att delta vid utställning, prov eller tävling. Då utställningsbestyrelse/provledning/tävlingsledning bestämt att prov för utrönande av eventuell doping eller annan otillåten åtgärd ska tas, är den som är ansvarig för hunden skyldig att ställa aktuell hund till förfogande för provtagning och för de ytterligare undersökningar som kan föranledas därav. Manipulation av prov för dopinganalys är förbjuden.

Detaljerade regler för provtagningsrutiner med mera återfinns i *Nationellt dopingreglemente för hund*.

Kastrerad hanhund /tik

Hanhund som kastrerats kirurgiskt medges generell dispens att delta vid prov, tävling eller utställning. För deltagande vid utställning och exteriörbeskrivning krävs att det genom intyg i enlighet med vad som anges i inledningen till allmänna bestämmelser (utfärdat före kastrationen men efter 6 månaders ålder) kan styrkas att hunden haft två normalt utvecklade och belägna testiklar före operationen. Kastrerad tik medges generell dispens för deltagande.

3. Allmänna bestämmelser för freestyletävling

3.1 Rätt att anordna freestyletävling

Rätt att anordna freestyletävling har efter ansökan hos Svenska Kennelklubben (SKK): SKK, till SKK ansluten länsklubb, specialklubb eller avtalsansluten rasklubb samt Sveriges Hundungdom.

3.2 Ansökan om tävling

Ansökan om freestyletävling ska göras hos SKK. Ansökan ska vara SKK tillhanda senast 3 månader före tävlingens datum. Information om ansökan om freestyletävling finns på www.hundfreestyle.se.

3.3 Redovisning av tävling

Resultat erhållna i officiell klass registreras hos SKK. Tävlingsarrangör ska under minst två år från tävlingen arkivera en adresslista över tävlingsdeltagarna samt en fullständig resultatlista.

3.4 Villkor för deltagande

Freestyletävling är öppen för alla hundar, vilket innebär även oregistrerade och kryptorchida hundar. Hunden ska ha uppnått 12 månaders ålder på tävlingsdagen. I de fall nedanstående krav inte uppfylls kommer erhållna resultat att annulleras.

För registrerad hund:

- Hunden ska delta under det namn den är registrerad i. Hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter stryks.
- Svenskägd hund ska vid anmälningstidens utgång vara registrerad i SKK. Svenskägd hund som är född före 2001-01-01 kan ha norskt registreringsnummer.
- För utlandsägd hund ska kopia av registreringsbeviset medföras till tävlingen.
- Observera att om en utländsk hund delägs av en person boende i Sverige, måste hunden vara omregistrerad i SKK före anmälningstidens utgång.

För oregistrerad hund:

- Oregistrerad hund som deltar i tävling ska inneha en tävlingslicens (TAVLIC) utfärdad av SKK. TAVLIC-numret ska anges vid anmälan.

Medlemskap

Förare ska vid tävlingsdagen vara medlem i någon av följande klubbar:

- SKK länsklubb, specialklubb eller avtalsansluten rasklubb
- Sveriges Hundungdom
- Erkänd utländsk kennelklubb

Utländska ekipage

Ekipage från annat land ska kunna styrka vilken klass de är kvalificerade för att delta i via ett brev eller en utskrift från resultatsidor som deras erkända nationella kennelklubb eller freestyleorganisation tillhandahåller.

Löptik

Löpning är inte ett hinder för deltagande. Löptik tävlar i en annan tävlingsring eller sist på dagen, beroende på arrangörens beslut. Löptik får endast vistas på särskilt anvisad del av tävlingsområdet innan alla andra hundar har genomfört sitt program. Den tävlande ska så

tidigt som möjligt, dock senast dagen innan tävlingen, meddela tävlingsledaren att en löptik ska starta.

3.5 Anmälan och avgifter

Anmälan till freestyletävling görs enligt instruktioner på www.hundfreestyle.se. Anmälan och angiven anmälningsavgift ska vara arrangören tillhanda senast den dag anmälningstiden går ut. Om inte korrekt och fullständig anmälan samt fullständig anmälningsavgift kommit in till arrangören inom föreskriven tid har arrangören rätt att avvisa anmälan. Arrangör har rätt att begränsa antalet deltagare i en eller flera klasser. Tävlade som inte beretts plats ska meddelas detta senast två veckor innan tävlingsdatum.

Utlandsägd hund äger rätt att delta i samma klass som den är berättigad att tävla i enligt sitt hemlands regler.

Återbetalning av anmälningsavgift

Erlagd anmälningsavgift återbetalas om

- a) hund inte kan delta genom arrangerande klubbs förvållande (se dock punkt 2.4 Force majeure).
- b) anmälan avvisas av arrangören, t.ex. på grund av begränsning av antalet deltagare, att hunden inte har rätt att delta eller att anmälan/anmälningsavgiften inkommit för sent.
- c) hunden inte kan delta på grund av skada/sjukdom som intygas av ett veterinärintyg.

Utöver detta kan arrangören besluta om att återbetalning sker av andra skäl, till exempel mot intyg av hinder för deltagande på grund av regler för kennelhosta, vid skada eller veterinärbehandling av hund där veterinärintyg saknas.

Avgiften ska återbetalas senast fyra veckor efter tävlingsdatum.

3.6 Möjlighet till omstart av program

Om den tävlade anser sig störd av ett tekniskt fel under programmet, till exempel att ekipagens musik startats/stängts av för tidigt/sent eller att en annan hund befunnit sig på planen, finns möjligheten att be om omstart av programmet. En sådan begäran ska framföras till huvud-domaren snarast efter slutfört program, helst innan domarna påbörjar poängsättningen. Huvuddomaren tar beslut om omstart ska tillåtas eller om det genomförda programmet ska poängsättas. Omstart behöver inte ske omedelbart utan viss tid till ny förberedelse kan ges till exempel genom att ekipaget får starta om med ett senare startnummer.

3.7 Protest

Endast tävlade i aktuell klass har rätt att lämna in protest. Avsikten med en protest är att få ett resultat ogiltigförklarat, t ex om en hund inte haft rätt att delta i klassen.

Protest kan ej lämnas mot domslut.

Protest ska framföras till tävlingsledaren senast tio minuter efter sista start i klassen och sedan skriftligen lämnas in till tävlingsledaren senast trettio minuter efter avslutad klass. Protest behandlas av tävlingsledaren. Protestavgift ska alltid erläggas i samband med protest, om

protesten godkänns återbetalas avgiften. Information om avgiftens storlek finns på www.hundfreestyle.se

Fråga om ogiltigförklarande eller ändring av resultat prövas:

1. Efter protest från tävlande vars rätt berörs av det klandrade resultatet.
2. Efter anmälan från tävlingsledningen eller från domare som tjänstgjort i klassen.
3. Efter beslut av SKK att av annan anledning ta upp fråga om ändring av visst resultat.

3.8 Funktionärer

Domare

Freestyledomare ska vara auktoriserad av SKK och vara medlem i Sveriges Hundungdom, SKK länsklubb, specialklubb eller avtalsansluten rasklubb alternativt erkänd utländsk kennelklubbs organisation. För utländsk domare (från annat land än Sverige) krävs tillstånd från hemlandet via SKK.

När en tävling genomförs använder man sig av 2-4 domare, där varje domare gör sin individuella bedömning av ekipagens framträdande. Deras placering bör vara strax framför publiken och de kan vid behov tilldelas var sin sekreterare för att underlätta anteckningarna i protokollen.

En domare utses av arrangören innan bedömningen börjar till "huvuddomare". Denne har avgörande beslutanderätt vid frågor gällande diskvalificering av ekipage under deras pågående program, möjlighet till omstart vid tekniskt fel och andra liknande frågor.

Domare har rätt att avbryta deltagande om hunden inte är i tävlingsmässigt skick eller om hunden på grund av skada eller annat visar uppenbar oförmåga att genomföra tävlingen eller kan bedömas komma till skada vid ett fullföljande. Huvuddomaren fattar det avgörande beslutet i denna typ av frågor i sådant fall där domarna inte är eniga. Domaren har rätt att tävla samma dag som denne dömer, dock inte i klass som denne tjänstgör i.

Tävlingsledare

Tävlingsledaren ska vara auktoriserad av SKK och vara medlem i någon av följande klubbar:

- SKK länsklubb, specialklubb eller avtalsansluten rasklubb
- Sveriges Hundungdom
- Erkänd utländsk kennelklubb

Tävlingsledaren ansvarar för att resultatrapporteringen genomförs enligt gällande anvisningar (www.hundfreestyle.se) senast åtta dagar efter tävlingsdatum. Till tävlingsledarens uppgifter hör även att:

- Kontrollera och planera tävlingen.
- Se till att deltagarna får nödvändig information kring förutsättningarna för tävlingen, tidplaner och annat, såväl före tävlingen som under själva tävlingsdagen.
- Utse en ansvarig för att kontrollera att musiken i programmen håller fastställda tidsramar.
- Behandla inkomna protester.
- Besvara frågor av organisatorisk art från tävlande och andra på tävlingsplatsen.
- Agera om tävlande förare och/eller hundar uppträder olämpligt på ett sätt som föranleder rapportering.

En tävling kan ha flera tävlingsledare under en och samma tävlingsdag, exempelvis i olika klasser. Tävlingsledaren har rätt att tävla samma dag som denne har funktion som tävlingsledare dock inte i den klass som denne är ansvarig för.

3.9 Arvodering av och ersättning till funktionärer

Domare och tävlingsledare ska arvoderas enligt gällande bestämmelser. Förutom arvode utgår ersättning för resa, kost och logi. Aktuell information gällande arvode och ersättning finns på www.hundfreestyle.se.

3.10 Tävlingsbana och musikanläggning

Tävlingsbanans rekommenderade storlek är 20x20 meter. Banans storlek och underlag bör anges i inbjudan. Banan bör vara utmärkt med två stycken ringmarkeringar. En för banområdet och ytterligare en ringmarkering två meter ut för att ge fritt utrymme mellan banområdet och publiken.

Tävlande äger inte rätt att med hund beträda eller träna på plan, när densamma är iordningställd för tävling. Arrangören tillhandahåller musikanläggning.

3.11 Ekipagets musik

Vid anmälan på tävlingsplatsen ska föraren lämna in sin musik till arrangören. Då ska även låtens titel, musikens längd och artist anges. Föraren ska till varje klass lämna in ett eget exemplar av musiken. Deltagarna ansvarar för att musiken erhållits på ett lagligt sätt.

Musikanläggningen ska kunna hantera audio-CD-skivor.

Arrangören bör att kontrollera att den inlämnade musiken fungerar i musikanläggningen innan tävlingen startar så att tekniska fel i möjligaste mån kan undvikas.

4. Tävlingsklasser, kvalificering och meritering

Tävlingsklass är, oavsett antalet startande, officiell i och med att tävlingen är ansökt, godkänd och utlyst på vederbörligt sätt.

4.1 Klasser

Freestyle och HtM indelas i klasserna I, II och III. Kraven på programmen ökar successivt från klass I till klass III (se kapitel 7). För att avancera mellan klasserna krävs att en viss snittoäng erhålls (se under punkt 4.3 Uppklassning). Vinnare av klassen är det ekipage som uppnått högst snittoäng (se kapitel 5, Bedömningskategorier och poäng).

4.2 Särskiljning vid samma poängsumma

Om samma poängsumma uppnås hos flera ekipage vinner den hund som har flest poäng i kategorin "*Utförande*". Har de fortfarande samma poäng vinner den hund som har uppnått flest poäng i kategorin "*Programmets planering och kvalitet*".

Skulle det trots detta inte gå att särskilja ekipagen så gäller huvuddomarens redan satta totalpoäng. Skulle det ändå inte gå att särskilja så gäller huvuddomarens redan satta poäng i kategorin "*Utförande*" i första hand och i kategorin "*Programmets planering och kvalitet*" i andra hand. Om ekipagen fortfarande inte kan särskiljas så blir placeringen delad.

4.3 Uppklassning

För att en hund ska få flytta upp en klass krävs att uppflyttningspoäng erhållits på officiell tävling. Uppflyttningspoäng innebär en snittoäng om minst 75% i samtliga tre bedömningskategorier (alltså minst 7.5 poäng i snitt av domarna i var och en av de tre kategorierna). Uppflyttningspoängen följer hunden. Föraren får själv avgöra när hunden, efter erhållen merit för uppklassning, går upp i nästa klass. Har hunden startat i en högre klass kan den inte återgå till den lägre klassen igen.

Hund som blivit meriterad till högre klass vid officiella tävlingar utanför Sverige har rätt att flytta upp till motsvarande klass även i Sverige.

4.4 Certifikat

Certifikat delas ut i klass III i freestyle till samtliga hundar som uppnår minst 75% i snittoäng i samtliga bedömningskategorier. Även en hund som redan är freestylechampion eller innehar Freestylediplom III kan tilldelas certifikat.

Certifikat delas **inte** ut i Heelwork to Music.

4.5 Titlar

I klass I-II kan samtliga hundar erövra Freestylediplom. Diplomen benämns FDI respektive FDII.

Hund som är registrerad i SKK eller erkänd utländsk kennelklubb och som inte är kryptorchid kan tilldelas Svenskt freestylechampionat (SE FreeCh). *Regler för detta återfinns i SKK Championatbestämmelser.*

Kryptorchid eller oregistrerad hund kan inte erhålla championat, de erhåller istället vid motsvarande meritering Freestylediplom III (FDIII).

I HtM kan samtliga hundar erövra HtM-diplom i klass I-III. Diplomen benämns HtMI, HtMII och HtMIII.

För att erhålla diplom i freestyle respektive HtM krävs tre resultat i klassen med en snittpoäng om minst 75% i samtliga tre bedömningskategorier.

5. Bedömningskategorier och poäng

Freestyle och HtM bedöms i tre kategorier:

- *Utförande* kan kortfattat beskrivas som en bedömning av hur programmet utförs under tävlingsdagen.
- *Programmets planering och kvalitet* omfattar bedömning av den tekniska kvaliteten på utförandet, koreografins utformning och hur programmet planerats och genomförs efter ekipagets förutsättningar
- *Tolkning av musik* utgörs av de faktorer som gör att programmet passar till den valda musiken och att program och musik passar ekipaget.

I var och en av kategorierna kan maximalt 10 poäng erhållas. Domarnas poäng anges med en decimal noggrannhet. Hundens slutliga poäng utgörs av poängsumman över alla tre kategorierna från samtliga domare dividerat med antalet domare. Slutpoängen anges med två decimalers noggrannhet.

Bedömningskategorierna beskrivs i nedanstående tabell. I avsnitt "6. Övriga tävlingsbestämmelser" anges övriga bestämmelser som gäller under tävling och som påverkar tävlingsresultatet. I avsnitt 7 ges kommentarer till tävlingsbestämmelserna.

Poäng ges enligt följande tabell:

Utförande (0,0 - 10 poäng)

Samarbete mellan hund och förare

Hund och förare är uppmärksamma på varandra och samarbetar under programmet. Hunden ska arbeta naturligt och villigt. Ju mindre missförstånd mellan hund och förare desto högre poäng.

Utförande av program

Programmet genomförs utan oavsiktliga avbrott och stopp. Hunden och föraren är självsäkra i sitt framträdande och programmet flyter. Rörelser och HtM-positioner utförs precist.

Signaler

Såväl röstkommandon som kroppsliga signaler får förekomma. För att få höga poäng ska signalerna vara diskreta och inarbetade i koreografin så att de inte förstör programmets helhetsintryck. Hunden ska svara korrekt på förarens signaler.

Fokus på hunden

Programmet utförs så att hund och förare utgör en helhet. Hunden och dess insats är dock det som står i fokus för bedömningen. Det är i första hand hundens rörelser som bedöms, inte förarens. Det är viktigt att inte föraren genom sitt agerande stjäla uppmärksamheten från hunden och gör så att den kommer i skymundan.

Helhetsintryck

Ekipaget har utstrålning och gör ett framträdande som tilltalar publiken och domarna. Förarens uppträdande är passande.

Annat som har med programmets utförande och innehåll att göra kan också påverka bedömningen. I denna kategori ingår allt som visas upp på planen under den aktuella tävlingen.

Programmets planering och kvalitet (0,0 - 10 poäng)

Freestylrörelsernas kvalitet (bedöms inte i HtM-klass) Rörelser som utförs noggrant och med god kvalitet ger högre poäng.

Antalet rörelser eller HtM-positioner

Fler rörelser/HtM-positioner i programmet ökar inte nödvändigtvis poängen, utan antalet ska vara väl avvägt så att programmet varken blir tråkigt eller osammanhängande.

Heelworkpositionernas kvalitet (bedöms inte i freestyleklass)

Positioner som utförs noggrant och med hög kvalitet ger högre poäng.

Sammansättning av program

Koreografin ska vara utformad så att HtM-positioner och rörelser flyter in i varandra. Programmet ska vara anpassat till hunden och dess rörelsemönster. Programmet ska varieras så att det blir intressant att titta på.

Utnyttjande av ringen.

Ringens yta ska utnyttjas väl under programmet.

Annat som har med programmets svårighetsgrad och tekniska kvalitet att göra kan också påverka bedömningen.

Tolkning av musik (0,0 – 10 poäng)

Tolkning av musiken

Programmet ska vara anpassat till musiken. Lugnt/känslösamt program till lugnare musik – entusiastiskt/kraftfullt program till musik med högre tempo. Om programmet är uppbyggt kring en historia eller ett tema bör tolkningen vara lättförståelig för domare och publik.

Koreografins anpassning till musiken

Rörelser och HtM-positioner ska vara anpassade till musiken, dess tempo och innehåll. Programmet ska vara utformat så att det blir intressant att titta på.

Musikvalets anpassning till hunden

Musikvalet ska vara anpassat till hundens tempo, rörelsemönster och utstrålning.

Annat som har med tolkning av musiken eller det konstnärliga uttrycket kan också påverka bedömningen

6. Övriga tävlingsbestämmelser

Nedan beskrivs övriga bestämmelser som rör tävlingssituationen i freestyle och HtM.

6.1 Rörelser

I freestyleklasserna finns inga obligatoriska rörelser. Andelen HTM-positioner som får ingå är dock begränsat och poängavdrag görs om andelen positionsarbeten som är godkända enligt HtM-reglerna överstiger 25% av programmet.

I HtM-klasserna ska minst 75 % av programmet bestå av godkända heelwork-positionsarbeten. Hunden måste befinna sig inom 2 meter från föraren under hela programmet. Poängavdrag görs om något av dessa krav inte uppfylls.

6.2 Programmets längd

Gränserna för programmets längd är de samma i freestyle och heelwork to music och uppgår till:

Klass 1: Minst 45 sekunder och maximalt 2 ½ minuter.

Klass 2: Minst 1 minuter och maximalt 3 ½ minuter.

Klass 3: Minst 1½ minuter och maximalt 4 minuter.

Om programmets längd över- eller underskrider dessa tidsgränser görs poängavdrag i kategorin ”Programmets planering och kvalitet”beroende på hur mycket längre eller kortare programmet är än de fastställda tiderna. Avdragets storlek specificeras i domaranvisningarna.

6.3 Positionsarbeten i HtM

Följande positionsarbeten är godkända i HtM-klasserna:

- Hunden har sin högra skuldra vid förarens vänstra ben.
- Hunden har sin vänstra skuldra vid förarens högra ben.
- Hunden har sin högra skuldra vid förarens högra ben, vänd åt motsatt håll jämfört med föraren.
- Hunden har sin vänstra skuldra vid förarens vänstra ben, vänd åt motsatt håll jämfört med föraren.
- Hunden går mellan förarens ben, med skuldrorna vid förarens ben, vänd åt samma håll som föraren.
- Hunden går mellan förarens ben, med skuldrorna vid förarens ben, vänd åt motsatt håll jämfört med föraren.
- Hunden går framför föraren, med höger sida mot föraren (med höger skuldra vid förarens högra ben).
- Hunden går framför föraren, med vänster sida mot föraren (med vänster skuldra vid förarens vänstra ben).
- Hunden går bakom föraren, med höger sida mot föraren (med höger skuldra vid förarens vänstra ben).
- Hunden går bakom föraren, med vänster sida mot föraren (med vänster skuldra vid förarens högra ben).

Dessa positioner ska vara stabila under rörelse. Hunden får inte hoppa/studsa.

Hunden ska vara rak i kroppen och parallell med föraren. Den får inte röra sig på två spår förutom under sidrörelser.

Hunden måste hålla samma avstånd i förhållande till föraren i alla positioner. Hunden måste röra sig i samma riktning som föraren.
Hunden ska hålla samma tempo som föraren.

6.4 Förberedelse inför start

Tävlande ekipage (förare och hund) har rätt att gå in på banan när klartecken ges från funktionär. Hunden ska föras okopplad in på banan. Under den tid då hunden är på banan ska den vara under förarens kontroll och skäl för diskvalificering får inte föreligga (se punkt 6.7).

6.5. Tillbehör (rekvisita)

Tillbehör av olika slag får användas i programmet men måste fylla en funktion och får inte användas uteslutande som belöning. Föraren har rätt att beträda banan innan start för att ställa ut föremål (rekvisita) som ska användas i programmet så snart föregående ekipage lämnat ringen. Om föraren så önskar kan istället en medhjälpare placera ut rekvisitan.

Utplacering av rekvisita får inte ta någon extra tid från tävlingen, när domarna är klara för att påbörja sin bedömning ska ekipaget vara redo att gå in till sin start.

6.6 Halsband, täcke eller liknande

Hunden får ha på sig halsband, täcke eller liknande. Hundar med lång päls får smyckas med hårtofs och liknande. Hunden får inte på något sätt besväras av utsmyckningen.

Utsmyckningen får heller inte vara förlöjligande eller förnedrande för hunden, om domarna uppfattar den så kan det leda till stora poängavdrag eller till och med diskvalificering

Om den tävlande är osäker har han/hon rätt att före klassens start få tjänstgörande domares godkännande av hundens utsmyckning.

6.7 Godis respektive leksak

Förare får ha godis eller belöningsleksaker i fickan men detta får inte vara synligt för hunden eller domarna under programmet. Föraren får belöna hunden med detta när programmet har avslutats och ekipaget har lämnat planen. Om sådan belöning sker på planen diskas ekipaget.

6.8 Diskvalificering

Faktorer på tävlingsområdet som leder till diskvalificering:

- Föraren uppträder på ett opassande sätt mot domaren, annan funktionär eller medtävlare.
- Föraren behandlar hunden på ett hårt, tvingande eller ovänligt sätt.
- Hundar som uppvisar ett oacceptabelt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot människor och/eller andra hundar, utesluts från vidare tävling med efterföljande rapportering och kan avvisas från området.

Faktorer på tävlingsbanan som leder till diskvalificering:

- Hunden är ur förarens kontroll.
- Hunden eller föraren beträder ringen utan tillstånd.
- Hunden uträttar sina naturbehov inne i ringen.
- Utomstående hjälper hund eller förare.
- Hunden lämnar tävlingsbanan innan programmet är slutfört.
- Gällande regler överträds.
- Föremål i programmet används uteslutande som belöning.
- Domare kan se hundens medförda belöningsleksaker under pågående program.

- Förare belönar hunden efter avslutat program på ett sätt som strider mot punkt 6.7.
- Hundens utsmyckning är förlöjligande eller förnedrande

Övrig diskvalificeringsorsak:

- Hundens deltagande strider mot Nationellt dopingreglemente för hund.

Övrigt

- Hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter stryks från klassen.

6.9 Andra fel som inte är diskvalificerande

I fel som inte är diskvalificerande men som ger poängavdrag ingår:

- Hunden får ge ljud ifrån sig utan att neddrag görs i betyget. Oavbrutet skall eller skall under huvudparten av programmet kan dock ge maximalt två poängs avdrag i kategorin utförande om skällandet bedöms förstöra helheten.
- Rörelser som är osunda eller som kan utgöra en fara för hunden.
- Föraren håller fast hunden i en tvingande position.[0]
- Föraren knuffar på hunden i korrigerande syfte, för att styra den eller för att få den att rikta uppmärksamheten mot föraren.

7. Kommentar till tävlingsbestämmelserna

Detta avsnitt ger en kort beskrivning av vad som kan förväntas av programmen i de olika tävlingsklasserna. Till hjälp för att förstå mer om bedömningsgrunderna finns även öppna domaranvisningar publicerade på www.hundfreestyle.se. Tävlade har möjlighet att påverka bedömningsgrunderna genom att inför domarkonferenser inkomma med skriftliga, väl motiverade förslag till förändringar.

Tanken med freestyle-sporten är att den ska präglas av ett stort mått av frihet för skapande av program som passar den enskilde hundindividen, och i vilket hunden och föraren kan arbeta tillsammans på ett sätt som är underhållande att titta på. Det gäller att vända en enskild hunds eventuella svagheter till styrkor och visa på kreativitet i att göra det bästa av de förutsättningar som finns hos hund och förare. En viktig målsättning är att alla hundtyper ska ha samma förutsättningar att utöva och avancera i sporten. Eftersom olika bakgrund, mentalitet och fysiska förutsättningar präglar olika hundtyper förekommer inga givna rörelser eller moment i någon av tävlingsklasserna. Friheten och avsaknaden av strikta ramar gör också att bedömningen med nödvändighet präglas av ett visst mått av subjektivitet. Målsättningen för domarkåren förblir dock att sträva efter en enhetlighet i bedömningen där hänsyn tas till hundtyp.

Freestyleklasserna

De tre tävlingsnivåerna separeras främst genom ökade krav vad gäller samtliga tre bedömningskategorier - *Utförande, Programmets planering och kvalitet*, respektive *Tolkning av musik* samt i programmens längd (se avsnitt 6.2).

Det ges högre poäng till ett program med få men väl utförda rörelser, än ett med flera men mindre precist utförda positioner. Önskan om att få in så många olika rörelser som möjligt i programmet får aldrig bli viktigare än tolkningen av musiken. Det får inte se ut som om att de olika positionerna är med i programmet enbart för att visa att hunden kan utföra dem.

Klass I: I denna klass kan programmet vara uppbyggt kring relativt få, enkla rörelser (cirka 3-6) och enkla övergångar mellan dem. Exempel på enkla rörelser är slalom/åttan, positionsarbete och snurrar. Samarbetet ska vara gott men behöver inte vara felfritt för att belönas med uppflyttningspoäng. Programmets planering och kvalitet kan vara enkel liksom tolkningen av musiken. Det ställs inga stora krav på uppfinningsrikedom.

Klass II: I denna klass ställs något större krav vad gäller rörelser och övergångar. För att nå uppflyttning krävs här ett mer genomarbetat program där hunden mer självständigt klarar rörelser och övergångar, till exempel att hunden kan utföra rörelser utan tydliga hjälper och/eller på avstånd från föraren. I klass II förväntas även en högre grad av precision i hundens rörelser, samt en ökad uthållighet hos hunden. Högre krav i relation till klass I ställs vad gäller programmets utformning och tolkningen av musiken.

Klass III: I denna klass förväntas hunden visa prov på förmåga att arbeta självständigt, till exempel genom att hunden utför rörelser på ett eller flera av nedanstående sätt:

- utan tydliga hjälper
- på avstånd från föraren
- självständigt så till vida att hunden gör en rörelse medan föraren gör en annan.

(Observera att ovanstående tre punkter endast är några bland många tänkbara sätt att visa på hundens förmåga att arbeta självständigt.) Programmet ska i hög utsträckning uppfattas som en sammanhängande helhet, utan tydliga, oavsiktliga stopp mellan rörelser. Högre krav än i

de lägre klasserna ställs vad gäller hur avancerade rörelserna är och den precision med vilken de utförs. Högre krav ställs också vad gäller kreativitet i programmets utformning och hur programmet skapats för att tolka den aktuella musiken. Klass III-program bör ha ett högt underhållningsvärde där hundens förutsättningar verkligen kommer till sin rätt.

HtM klasserna

De tre tävlingsnivåerna separeras främst genom ökade krav vad gäller samtliga tre bedömningskategorier - *Utförande*, *Programmets planering och kvalitet*, respektive *Tolkning av musik* samt i programmets längd (se avsnitt 6.2).

Det ges högre poäng till ett program med få men väl utförda positioner, än ett med flera men mindre precist utförda positioner. Önskan om att få in så många olika positioner som möjligt i programmet får aldrig bli viktigare än tolkningen av musiken. Det får inte se ut som om att de olika positionerna är med i programmet enbart för att visa att hunden kan utföra dem.

Klass I: I denna klass kan programmet vara uppbyggt kring få, HtM-positioner (cirka 1-3) och enkla övergångar mellan dem. Samarbetet ska vara gott men behöver inte vara felfritt för att belönas med uppflyttningspoäng. Programmets planering och kvalitet kan vara enkel liksom tolkningen av musiken. Det ställs inga stora krav på uppfinningsrikedom.

Klass II: I denna klass ställs något större krav vad gäller HtM-positionernas antal och kvalitet. För att nå uppflyttning krävs här ett mer genomarbetat program där hunden mer självständigt håller positionerna och utför övergångar mellan positionerna. I klass II förväntas en högre grad av precision i hundens HtM-positioner, samt en ökad uthållighet hos hunden. Högre krav i relation till klass I ställs vad gäller programmets utformning och tolkningen av musiken.

Klass III: I denna klass förväntas hunden visa prov på förmåga att arbeta självständigt, till exempel genom att hunden håller positionerna och utför övergångar på ett eller flera av nedanstående sätt:

- utan tydliga hjälper
- självständigt så till vida att hunden håller positionen medan föraren utför saker som kan vara distraherande för hunden.
- under tempoväxling
- under backning eller sidoförflyttningar.

(Observera att ovanstående fyra punkter endast är några bland många tänkbara sätt att visa på hundens förmåga att utföra positionsarbetet.) Programmet ska i hög utsträckning uppfattas som en sammanhängande helhet, utan tydliga, oavsiktliga stopp. Högre krav än i de lägre klasserna ställs vad gäller variationen av och kvaliteten i HtM-positionerna. Högre krav ställs också vad gäller kreativitet i programmets utformning och hur programmet skapats för att tolka den aktuella musiken. Klass III-program bör ha ett högt underhållningsvärde där hundens förutsättningar verkligen kommer till sin rätt.